

РЕШЕНИЕ

№ 1317

гр. София, 25.02.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 25.02.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8102** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл.145–178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на С. Е. М. И. Х. Х. Пача, гражданин на А., с ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 1664 от 04.07.2018г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което е прието, че липсват предпоставките на чл.8 и чл.9 от ЗУБ и на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от ЗУБ му е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че оспореното решение е неправилно поради нарушение на материалния закон, административнопроизводствените правила и несъответствие с целта на закона. Кандидатът пристигнал в България като непридружен непълнолетен, в крайно уязвимо и зависимо положение, с цел търсене на закрила поради основателен страх от преследване спрямо него от талибански групировки, които се опитвали да го вербуват след смъртта на баща му. Неправилен бил извода на административния орган (АО), че не били установени факти за преследване. АО не бил преценил релевантните за бежанската история факти. Според данни от международни организации от началото на 2018г., А. се намирал в ситуация на вътрешен въоръжен конфликт. Висок бил рискът за хора, пребивавали извън страната, осолено в западни страни. Нарушен бил чл.35 от АПК - „Индивидуалният административен акт се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации.“

АО пропуснал да събере нужната информация. В съдебно заседание пълномощникът на жалбоподателя, адв. Р., заявява, че от разпитаните свидетели и писмените доказателства се установило, че спрямо жалбоподателя са нарушени основни негови права – правото на живот, на защита от изтезания и от унижително отношение, на образование, на свободно придвижване. Моли да съда да се съобрази с факта, че член на семейството на кандидата – негов чичо, е в А., бащата на кандидата и друг негов чичо са убити, което допълвало бежанската история, като в писмени бележки допълва, че при индивидуалното оценяване на молбата за закрила следва да се вземат предвид и отнасящите се до челнове на семейството заплахи (чл.4 от Директива 2011/95). Имало явно противоречие между оценката на ситуация в А., която прави АО и тази, която правят международните организации. Доверителят ѝ бил много успешен случай на интеграция. В писмените бележки излага и твърдението, че в А. доверителят и живеел в т.н. принудителен „домашен затвор“ - разпространена защитна практика на местното население. Моли съда при преценката си да вземе предвид и абсолютния принцип на non refoulement. Твърди, че поради скорошното навършване на пълнолетие, доверителят ѝ е все още силно уязвим. Посочва, че общ правен принцип бил доказателствената тежест била за АО. Моли съда да направи собствена преценка на ситуацията в А.. Във връзка с възможността за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1 от ЗУБ твърди, че конкретно за Н., откъдето е кандидатът) ситуацията е тежка.

Ответникът по жалбата - Председателя на ДАБ, чрез юрисконсулт М., моли съда да отхвърли жалбата. В А. съществували проблеми със сигурността, но не можело да се приеме, че е налице въоръжен конфликт по смисъла на ЗУБ. Доброто интегриране на жалбоподателя не било основание за предоставяне на закрила.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата и за правилност на административния акт. Счита, че не се доказало наличието на всички предпоставки за предоставяне на международна закрила по ЗУБ.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна и правна страна следното:

От фактическа страна:

Административното производство е започнало с молба на С. Е. М. И. Х. Х. Пача (л.118 от делото) от 25.04.2017г. отправена до ДАБ с искане на международна закрила. На същата дата е съставен регистрационен лист (л.115-117). Съгласно данните от него, С. Е. М. И. Х. Х. Пача е лице от мъжки пол, гражданин на А., [дата на раждане] в [населено място], с постоянен адрес в А. – [населено място], провинция Н., по народност – пашун, със семейно положение – неженен, по религиозна принадлежност – сунит, владеещ езици пашу и дари, ученик, без документи за самоличност. Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л.110). Кандидатът е запознат срещу подпис с писмени указания за реда за подаване на молбата, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията му, както и със списък на организации, работещи с бежанци и чужденци (л.112-114). Поради липсата на документи и на осн.чл.30, ал.1, т.3 от ЗУТ, чужденецът е попълнил декларация за самоличността си (л.108). Впоследствие е предоставил копие на афганистанска лична карта (л.86), с което се потвърждават заявените от него данни.

Поради непълнолетието си, кандидатът е бил настанен в Център за настаняване

от семеен тип на деца и младежи (ЦНСТДМ) в [населено място], а управителят на ЦНСТДМ, Е. К., е била определена за негов представител (заповед на [община], л.93).

С кандидата са проведени две интервюта – на 25.04.2017г. и на 10.01.2018г. (л.165 и сл. и 158 и сл.). На тях той е потвърдил данните от регистрационния лист. Заявил е, че има чичо в А., който е признат за бежанец от 7-8 години. Самият той напуснал А. „преди около година и половина“ (заявено на второто интервю), нелегално в посока П., след това през И. и Турция дошъл в България. Взял нелегално с група други лица. Опитал се да премине нелегално границата и със С. за да продължи към А. като крайна цел, но го заловили. Не бил подавал молба за закрила в друга държава. Не бил арестуван или осъждан в А. или друга държава, не му е било оказвано физическо насилие. Като малък (бил на 2 години) семейството му живеело за кратко в П.. Там талибаните убили баща му, не знае по каква причина. Тогава семейството му заедно с чичо му се върнали. Един от чичовците му също бил убит от талибаните. Последно в А. живеели в [населено място], провинция Н.. Не бил живял на друго място в страната. Напуснал А. заради талибаните, които искали да го вземат да се присъедини на тяхна страна, което той не искал. Първоначално те искали да вземат чичо му, който говорел арабски за да работи за тях като преводач, но той избягъл в А., тъй като го било страх да не го убият. На второто интервю казва, че направили дъблинска процедура да отиде при чичо си в А., но му било отказано. Имал и вуйчо в Л.. Никога не бил имал проблеми с етноса и с религията си, нито с полицията или армията, неговите близки също нямали такива проблеми. Имал завършен 10-ти клас в училище в [община], провинция Н.. Не членувал в политическа партия или организация. Когато чичо му тръгнал да бяга за А. му казал и той да напусне страната защото вече имало опасност и за него. Когато кандидатът навършил 10 години талибаните не му давали да ходи на училище и искали да се присъедини към тях. Самият той нямал лични срещи с талибаните. След смъртта на баща му, семейството му живеело у чичо му. Талибаните говорили с чичо му за взимането. Не можел да остане защото талибаните нямало да го оставят на мира. Не можели да се преместят в друга част на страната защото навсякъде имало талибани и където и да отидели щели да искат от него да се присъедини към тях. Колкото по-голям ставал, толкова по-често талибаните идвали да го искат. Накрая чичо му, при който живеели, му казал да напусне А.. Пояснил е, че този му чичо и този от А. са братя, можело да са говорили по телефона за неговото заминаване. Смята, че ако се върне има само една възможност – да се отиде при талибаните. Той не искал това и затова не искал да се връща. Преди искал да отиде при чичо си в А., но сега искал да остане тук, да учи и да се развива, да има по-добро бъдеще.

Към административната преписка е приложено становище (л.44-49) на Р.бг, неправителствена организация за подпомагане на деца. Становище е дадено по заявка на служител на Агенцията за социално подпомагане, към когото се обърнала Началник на Отдел за закрила на детето, [населено място]. Преди връзката със самия С., от организацията провели и разговор с г-жа К. (назначения му представител) с оглед спешността за предоставяне на незабавна подкрепа. Според становището, след проведени със С. психологически консултации, се установило, че, според даваните от лицето отговори, то попада в категорията от висок риск. Имало влошено психоемоционално състояние, нарушен сън, извършило скарификации (самонаранявания). Момчето спазвало инструкциите на интервюиста, отговаряло с

готовност. Първоначално нямало доверие към българските институции, не било наясно с процедурите. След време започнал да се чувства подкрепен, обсъждал плановете си за образование. Преодолял кризата. Това обаче не отменяло неговата уязвимост, трябвало да се избегне ретравматизацията му.

Лошото психоемоционално състояние в началото се установява и от писмо на представителя му Е.К. до ДАБ (л.41). После му била предоставена правна помощ, предприели се стъпки за установяване на връзка с чичо му от А.. Успял да осигури изпращането от А. на личната му карта. Започнал да учи в професионална гимназия в П.. Оттам отзивите на учителите за него били положителни. Междувременно дошъл отказ от А. да го приеме. Той приел спокойно това и изразил готовност да остане в България.

Към административната преписка е приложена справка за страната, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ (л.30-35), актуална към 05.04.2018г. В нея се говори за насилствени събития от май-юни в К., предизвикали политическа криза. Следвал риск от допълнително ескалиране на етническото, религиозно и географско напрежение. Според експерт (Ф.Ш.) по въпросите на сигурността в международното сътрудническо за развитие, цитиран от Д. веле, конфликтът в А. не бил отворен като в С., бил с нисък интензитет, ескалирал спорадично и в отделни райони имало случайни инциденти. В някои провинции било по-спокойно, в други имало по-голямо напрежение – сред тях е и провинция Н.. Едва ли имало непрекъснати открити схватки. В момента талибаните били фрагментирани на отделни обединения, т.нар. шури. П. Ш. е действащата в Н.. Страната е със слаб икономически растеж. В страната се връщат бежанци от И. и П.. През 2017г. в странат са загинали 10453 цивилни. Силно засегнати са жените и децата. Правителството прави опити за мирни преговори с талибаните. Конференция за мир е свикана през март 2018г. в Ню Й..

След като е обсъдил така описаните по-горе факти и обстоятелства, административният орган е постановил оспореното решението (л.7-16), с което е отхвърлил молбата за закрила, като е приел, че искането за предоставяне на закрила е изцяло неоснователно. Приел е, че бежанската история почива изцяло на предположения и вероятности, на обстоятелства, отнасящи се за роднини на кандидата, че кандидатът не е изложил правнозначими факти за търсената закрила. По отношение на хуманитарния статут е приел, че лицето не е било изложено на опасност от тежки посегателства, както и че в страната не е налице ситуация на безогледно насилие поради въоръжен конфликт.

В хода на съдебното производство са представени нови справки за А. – две от „Център за правна помощ – глас в България“ (л.140 и сл. и л.198 сл.) и три от ДАБ (л.144 и сл., л.175 и сл. и л.234 и сл.). Според първата от тях (л.144 и сл.) ситуацията след 2015г. се влошавала. Страната се намирала в състояние на вътрешен въоръжен конфликт според становище на А. интернешънъл от февруари 2018г. Според доклад на Генералния секретар на ООН от декември 2017г. ситуацията в страната била изключително нестабилна и ставала все по-несигурна за цивилното население. Отделни части на страната се контролирали от талибаните. Зачестявали атентатите в К.. Изключително висок бил риска за хора, завърнали се от западни страни, терористични групировки ги атакували под предлог, че са нарушили ислямските норми. Според справка (л.144 и сл.) в сраната са се завърнали 1,7 млн. души бежанци предимно от П. и И.. Споменава се за голямо вътрешно разселване. Останалата част

касае икономиката на страната. Според справка (л.175 и сл.) вътрешно разселените лица през 2018г. са достигнали близо 250 хиляди души. Посочват се примери на атнетати по време на избори. Посочва се въздушен удар по лидер на екстремистите в провинция Н.. Втората справка на „Център за правна помощ – глас в България“ (л.198 и сл.) в голяма степен повтаря първата. Съдържа информация за нарушение правата на жени, християни, религиозни малцинства. Засилвала се хуманитарната криза. Увеличавал се броя на вътрешно разселените лица. Според последната справка (л.234 и сл.), най-актуална – към февруари 2019г., след 2018г. икономиката на страната се стабилизирала, увеличил се значително износьт и по-малко вносьт. Въпреки това, бедността се е увеличила значително.

Пред съда беше разпитан жалбоподателят (протокол, л.184 и сл.). Новото в историята му спрямо казаното на двете интервюта е пояснението, че когато бил на десет години, след проблеми с талибаните, напуснал училище и само ходил на изпитите, а през другото време си учил къщи. Веднъж, когато бил в 4-ти клас, на улицата го спрели талибаните, казали му нещо, което не помнел сега, той го предал на чичо си и той му казал да спре да ходи на училище. Талибаните убили баща му защото бил учител. Сега близките му в А. почти не излизали. Ако се върнел щели да го убият талибаните. Когато дошъл в България бил на 16 години. Обяснява подробно как от България заедно със семейство, което преди това било в Гърция, тръгнали за С..

Пред съда беше разпитан като свидетел (протокол, л.184 и сл.) социалният работник, Г.А., работила в лицето в ЦНСТДМ [населено място]. Предава това, което той ѝ е казал и то съвпада с бежанската история. В България, за разлика от всички деца, усвоил всичко, което учил, интересувал се от българската история и език. Често говорел с майка си по телефона, имал връзка и със сестрите си, и с чичо си в А.. Интересувал се от събитията в А. и споделял за тях. Споделил, че сега мечтае да остане тук, имал мечта да завъши висше образование в България, но без документ нямал бъдеще.

Представено е подкрепящо писмо (л.129) от ЦНСТДМ, подписано от шестима служители. Според него той е посещавал стриктно и редовно училище. Знаел и говорел български сравнително добре. Включвал се във всякакви дейности. През двете години в дома проявил изключително силна воля и самодисциплина, преодолял подвеждането от свои сънародници да извърши бягство и тръгне на запад. Благодарен е на България и желае да продължи да се обучава и живее тук. С аналогично съдържание са представени още писмо от директора на Професионална гимназия по промишлени технологии, [населено място], удостоверение от БЧК за участие в акции и мероприятия, социален доклад и две грамоти от училището (л.132-140).

Представени са доказателства (л.210-233), отнасящи се до споменатите чичовци в А. и в А. и предоставената международна закрила на единия от тях в А..

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението е връчено на 18.07.2018г. Жалбата е подадена чрез административния орган до съда на 26.11.2018г., тоест в срока по чл.149, ал.1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от обжалването. Поради това същата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е частично основателна.

Съдът намира, че, обратно на изложеното в жалбата, в производството пред

органа не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Обжалваното решение е издадено от компетентен орган по смисъла на чл.75, ал.1 от ЗУБ, вр. с чл.48, ал.1, т.1, предл.2 от ЗУБ - Председател на ДАБ. Спазена е предвидената в закона писмена форма, решението съдържа всички изискуеми реквизити.

Кандидатът за закрила е бил уведомен още при подаване на молбата за правата си в производството, разяснена му е процедурата, по която се подават и разглеждат молбите за закрила, посочени са и организациите, от които може да търси съдействие. Своевременно, поради непълнолетието му, му е бил назначен представител. Интервютата са проведени с преводач на разбираем от него език.

Приложената в административното производство справка за А. дава актуални данни за ситуацията в страната към датата на постановяване на обжалваното решение.

Съдът намира обаче, че при постановяване на решението си АО е допуснал нарушение на материалния закон, които се изразяват в следното:

АО не е направил задълбочена преценка на личното положение на кандидата и не е обсъдил в детайли бежанската му история, приемайки я за недостоверна. Жалбоподателят е пристигнал в България като непридружен непълнолетен, в уязвимо и зависимо положение, с цел търсене на закрила, твърдейки основателен страх от преследване спрямо него от талибански групировки, които се опитвали да го вербуват след смъртта на баща му да работи за тях (чрез чичо му), поради което не бил посещавал училище, а учил от вкъщи, и съответно при тези обстоятелства не е обсъдено от ответника дали същият не попада в уязвима група (например поради пола си и/или че е бил дете, както и поради историята на баща му и чичо му) и съответно дали не би могъл да бъде преследван заради личното си положение и бежанската история на негови близки, за което представя доказателства пред съда. Следва да се има предвид, че при разказа на бежанската история на жалбоподателя пред органите на ДАБ, жалбоподателят е бил непълнолетен. В интервюто същият посочва че талибаните чрез чичо му искали да го вземат при тях на работа, както и изразеното притеснение, че ще бъде намерен от тях, където й да отиде, не кореспондира с констатацията на органа в решението му, че не навеждал твърдения, че е бил преследван заради своя поли, или за това, че е дете, по аргумент от чл.8, ал.5, т.6 от ЗУБ. Категоричното изключване от АО на опасността жалбоподателят да бъде преследван и обосноваването на напускането на страната на произход единствено с икономически причини, съдът намира за необосновано поради липсата задълбочена преценка на бежанската история на жалбоподателя. Съдът намери, че не е достатъчно аргументирано от АО изключването на предположението от данните по делото, животът на жалбоподателя да бъде поставен в опасност при евентуално завръщане в страната му на произход.

С оглед всичко изложено по-горе и на основание чл. 90, ал. 2 от ЗУБ съдът намира, че следва да отмени решението в частта му на отказан статут на бежанец като необосновано и да върне преписката на АО за постановяване на ново решение по молбата на С. Е. М. И. Х. Х. Пача в тази й част, съобразно

изложеното в мотивите на настоящото решение и при спазване на следните указания: Обсъждане на изложените от лицето причини за страх от преследване, включително и предвид представените доказателства по делото.

По отношение на отказа на хуманитарен статут съдът не намери основания за неправилно приложение на закона и предвид, че представените справки не сочат общо ситуация на въоръжен конфликт и безогледно насилие в А., при които самото присъствие там на жалбоподателя да го поставя в опасност, още повече, че там са майка му и други роднини. Що се касае до наведената влошена обстановка в провинция Н., следва да се има предвид възможността за вътрешно разселване в по-спокойни райони на А..

Наведените обстоятелства относно интеграцията на жалбоподателя, след пристигането му в РБ, не са относими към предпоставките на закрилата по ЗУБ.

Воден от изложеното и на основание чл.90, ал. 2 от ЗУБ, Административен съд С. – град, 6-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1664/04.07.2018г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците, в обжалваната му пред съда част, с която на С. Е. М. И. Х. Х. Пача, гражданин на А., е отказано предоставянето на статут на бежанец.

ВРЪЩА административната преписка на председателя на Държавната агенция за бежанците за постановяване на ново решение по молбата на С. Е. М. И. Х. Х. Пача, гражданин на А., в частта ѝ на искане за предоставяне на статут бежанец, съобразно указанията в настоящото решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата в останалата ѝ част срещу Решение № 1664/04.07.2018г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците, с която на жалбоподателя е отказано предоставянето на хуманитарен статут.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховен административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: